

קולנוע

סרטים

חוסר תכלית

שעת הזאבים (פרסי, תל-אביב; שוודיה) יש לסרט התחלה וסוף יפים: בהתחלה, כשהכותרות הברגמניות הרגילות מופיעות על הבר, נשמעים ברקע קולות טיפוסיים של בימת-הסרטה, דפיקות, צע-קות הסכנאים, וכשקולו של הבמאי המשת-פר קורא: „אקשן“ מתחיל הסרט לרוץ. והוא מסתיים כשליאו אולמן, יושבת ומסיימת לספר למישהו את אשר אירע, ולפתע מתרחקת המצלמה, ומתגלה לצופה כי הוא נוכח בצילום אותה סצנה, בין אנשי הצוות. אינגמר ברגמן עצמו צועק: „קאט!“ והאני-שים מתפורים, נאשרת המצלמה לבדה. תעלול נוסח גודאר, במאי שברגמן, אגב, טען שאינו מבין אותו. אלא שגודאר הוא קולנוען אפילו בשנתו, וברגמן — וזה ברור ביותר בסרט זה — הוא אנטי-קולנוען, איש-תיאטרון שהמנטאליות שלו היא מנטאליות של איש-תיאטרון, גם כשהוא במינים סרט.

עלילת הסרט, בפשטות: צייר ידוע (מקס פון-סידור) מתבודד עם אשתו (או אהובתו) בביתה ליד הים, כדי להתרחק מאנשים, מזכרונות-העבר שלו, שכללו אהבה אסורה לאשת-איש. אלא שהעבר חוזר אליו בצורה של היותו וחלומות-סיוטים, המתגברים מ-שעה לשעה, וסוחפים איתם גם את אשתו (ליאו אולמן), המנסה לסייע לו.

זהו שלד העלילה, ואף הוא ברגמני כל-כולו, אלא שברגמן מכסה גם שלד מורכב זה בעטיפות כבדות, שמשמעותיותן סתו-מות ואישיות. יש כאן משהו מהאוטוביו-גרפיה של-רעצמו, מסיפורי הילדות הקוד-רים שלו, שכבר זכו לפירוט, וגם ישנן הדמויות הברגמניות חסרות-הפשר. יוצר גדול, שהסתבר בקורי עצמו, ללא מוצא — ממש כגיבורי סרטינו.

ספגטי עם בשר

הפכניאוי (חן, תל-אביב; איטליה) קשה להבין איזה פרצוף היה לארצות-הברית בלי האיטלקים. עד שלא הגיעו האיטלקים, לא ידעו מה זה גאנגסטר, לא ידעו מה זה מאפיא, לא ידעו בכלל מה זה „אקשן“. האיטלקים הרמו לאמריקה את האלימות. רק המערבון נשאר צמחוני, עם קאובויים מתקתקים, נשים בשמלות רחבות והיובים מטופשים, סצנות-אהבה פורייטניות בין גיבור שלא רוצה ואשה שאסור לה. אבל עכשיו התליטה איטליה לגאול גם את ה-מערבון.

הסוב, הרע והמכוער יזכר כמערבון קלאסי. הסכינאי כימעט עולה עליו. יש כאן הומור אכזרי, רצחני. הדיאלוגים מזהי-רים, העלילה אינה פשטנית כמו במערבון אמריקאי, והו סרט קטנה של גברים ללא נשים וללא אהבה, אף על פי שיש בו סצנה נפלאה על אלמנה, המקיפה עצמה, באחוזת ידחתה, בכנוסית בעלי-ידוע שרי-ריים, מסכסכת ביניהם, מולכת בהם כימעט כמו בטאלא, במרומי המיטה שלה.

יש כאן רוזף, ויש כאן נרדף, שתי ה-דמויות מפורטות ביד אמין, ויכולות להשי-תות למיטב הקלאסיקה הקולנועית בנושא נצחי זה. לרוזף יש הכרת זדק, הכרת כוח ותושייה. לנרדף יש עורמה, תושייה של חלשים, והוא מנצח בסופו של דבר — כי הוא היה הצדק.

יש בסרט הזה יותר ערכים תרבותיים מאשר סרטים בעלי יומרות, וכאן חונך הקולנוע אל מיטב המסורת שלו, כאשר עלי-לה נמרצת יפעולה ללא הרף לא הפריעו לאמנות, אלא להיפך. לא להתמיץ!

סרט של שחקן

צייד בודד הוא הלב (סטודיו, תל-אביב; ארצות-הברית) הוא קודם כל סרט של שחקן. השחקן הוא אלן ארקין. הוא מופיע בדמותו של ג'ון זינגר, צורף חרש-אילם, טוב לב, ובודד מאוד, שסיפורו האישי מצטלב בסיפוריהם של כמה דמויות נוספות, גישות ובודדות כמוהו, בעייתיות דרומית קטנה בארצות-הברית: גערה חו-בבת-מוסיקה, שיכור המנסה לתקן את ה-עולם, רופא כושי גאה, ואחרים.

הקוסם עמוס (הודיני) צרפתי פולט מפני שרשרת של כדורי פינג-פונג, כש-מסתכלים בו בהתפעלות גברי בנאי ורע-ייתו שהיא בחודשי הרינונה האחרונים.

עמוס (הודיני) צרפתי, להדגים את להטו-ריו. הוא הפריח יונים ממתה קסמים, שרף שטר של 50 ל"י והחזיר אותו שלם, הצליח לגנוב ארנק כסף ממשו ינוקא, מבלי שיר-גיש, והכריח את מרדכי (פופיק) ארנון, מהתאומים, להטיל את מימיו דרך משפך. אפילו משה ינוקא, הטוסק עתה בכתיבת-ספר חדש על הבוהמה התל-אביבית, השי-תכנע שעמוס הוא מכשף אמיתי. עמוס הכי-ניט את ידו לתוך מיטפחת ושאל: „מה אני אוציא מכאן?“ — „פילו“ צעק ינוקא נלהב.

את נסיעתו של שחקן הבימה ניסים עזיקרי לאירופה, חגגנו השבוע בכסית על חשבוננו של חצקל, שהכין לכבוד המא-רץ רע תפרים של מאכלים בולגריים, כיאה ל-מוצאו הבולגרי של ניסים.

ניסים הרגיש בנקיפות מצפון, על שערך-כים לכבודו מסיבה כל כך מפוארת, עם כל כך הרבה אורחים, בגלל נסיעה של שמונה ימים בלבד. „אני מקווה שאלי-פתח יסתך את המטוס שלי“, אמר עזיקרי באופטימיות הטבעית שלו, „אז תהיה לפחות הצדקה ל-מסיבת פרידה גדולה כל-כך.“

איפה יכולים בוגרי מחזור י"ב של בית-הספר לקצינים של משטרת-ישראל ל-ערוך את המיפגש השנתי שלהם? במועדון-היליה כל-כך, כמובן.

הרוח החיה של רעיון המיפגש הקבוע הוא רב-פדק מאיר חובב, ראש המדור ל-עבריינות-נוער במטה הארצי של המשטרה. הסתבר שיש בכל זאת תועלת במלחמתה של המשטרה בדיסקוטקים הקצינים למדו-מזה משהו. ראינו אותם שתנועים לצלילי-השייק והווסטי, ושני קצינים אפילו הדגינו את ריקוד ההאליגאלי המסובך. אם ימשיכו לרדת לדיסקוטקים לרשות רפורמים, הם עו-למדו לרקוד טנגו וסלאו.

שמדאו השבוע עשר שנים למועדון עומרי-ים היפואי, והמאורע נחוג ב-רוב עם בהיכל-התרבות, הלכנו לראות כיצד נראה כיום המועדון עצמו. החתך ענומאר-כיאם הוא שמורת-הסבע האחרונה של ההוי הישראלי המקורי, כפי שתיירים אמריקאים רוצים לראות אותו.

מנהלי המועדון הנוכחיים, ודו לווייתן ודני רומן, מגישים לקהל, המורכב רובו כ-כולו מתירים, את אלישבע ברזילי, זמרת מתחילה אך התיכה עולמית במושגים של המגבית היהודית; להקת ריקודיים עם רבי-הרוקד ריקודי קוצ'קו; ואת הזמרת שולי-מית ליבנת, שממנה מתלהבים האורחים פחות, מפני שהיא ישראלית ומקורית באמת. מי שרוצה לדעת איך אוהבים האמריקאים לראות אותנו, שילך לעומאר-כיאם.

סצינת האונס ב„שוודיה“ — ג'יערן או גיהינום

סאדזום + מוסר = ליכלוך

סצינת השיזוף ב„שוודיה“ — ג'יערן או גיהינום

שוטרת + עירום = סטאלג

ההנאה של הצופה תהיה שלמה, כלומר לא רק הנאה ממין ומסאדזום, אלא גם הנאה מוסרית, צודקת, מסתיים הקטע הזה בקלוד-אפ אל עיניה המאופרות של הבחורה שהי-אונס לא קילקל בהן אף קו אחד, והקריין מסביר: „עיניים אלה לעולם לא ידעו מה זאת שלווה ומה זה אושר.“

זה הסרט. כל סצנה שבו היא מין של-מות כואת של חוסר-כישרון מושלם. עם בימיו מלאכותי מושלם, ומישחק כל-כך רע, עד כאב. עוד דוגמה: רוצים קצת סטאלג. לא? כיצד לא לשים בסרט כזה סטאלג?

או מראים שוטרת, עם מדים. רושמת רפורטים. ואחרי שהיא מחיכת יפה אל המצלמה שואל הקריין: „האם היא באמת כל-כך קרה ונוקשה כמו שהיא נראית? והי-תשובה היא: „לא. השוטרת השוודית היא לא כזאת.“ היא חוזרת הביתה. מורידה את המדים, ונאשרת עירומה, כדי שאפשר יהיה לצלם אותה. והקריין, המזועזע מעונג ר-מכעס, שואל: „איך השוטרה יכולה לטפל בחטא, כשהיא בעצמה מתנהגת ככה?“

זה לא סתם ליכלוך, הסרט הנה. זוהי חוצפה שאין כדוגמתה. אם מישוה רוצה להראות מין, אלימות וכל השאר — שי-יראה אותם. בבקשה. ברוב העולם אין צנזורה כבר. אבל להסוות את זה במסווה של ביקורת חברתית, זה דבר מגעיל.

והסוף, הסוף של הסרט. אין מילים לתאר אותו. כשהקריין אומר: „עוד יום יבוא, ושמש חדשה תורח על שוודיה“, ורואים שמש, והמון בחורות ערומות מס-חובבות למרגלותיה, והקריין מדבר ומדבר, על עולם חדש ואמין, וטוב יותר, ועל חימולו של העולם הישן, והוא לא מבין שאם רוצים לחסל את העולם הישן צריך להתחיל קודם כל בו, בסרט שלו.

המתכון הוא בעצם מתכון של סרט שמאלצי רגיל, מן הנוסח ההוליבוי של שנות ה-30 וה-40, אך מישחקו המופנם מאוד של ארקין, מישחק קולנועי בלתי-רגיל, הופך אותו ליותר מזה.

ארקין עוצר כאילו את השמאלץ, ושאר השחקנים, וגם הבימוי והצלום, פשוטים להפליא ומרוסנים, והם עוררים לו בכך.

סתם ליכלוך

שוודיה — ג'יערן או גיהינום (אוריון, תל-אביב; שוודיה) יש הרבה סרטים פורנוגרפיים. יש המון סרטי-מין וסרטי-עירום, אבל סרטי חלאה וליכלוך יש מעט מאוד, והסרט שוודיה — ג'יערן או גיהינום הוא אחד מהם.

מה גורם לסרט תמים, שהתכוון בסך-הכל להראות קצת מין, להפוך לליכלוך כזה? כמה דברים: הצביעות, כשהיא מעורבת ב-יומרות, וחוסר-כישרון.

רוצים להראות אונס. למה לא? סתם מין היום כבר לא מעניין. מה עושים? אומרים: „שוודיה זאת ארץ האונס. קבוצות של נערים (מראים קבוצות של נערים) מתנפלים על נערות תמימות ועושים בהן כאוות נפ-שם. רואים בחורה תמימה. מלובשת יפה. מאופרת יפה. מסתכלת על המצלמה כדי לראות אם רואים אותה, ואחר כך שמה נפשה בכפה והולכת להיאנס, למען שוודיה. רואים את האונס. הקריין מספר בקול בכיניו: „הם תופסים אותה באכזריות, הם מבצעים בה את זממם אהד-אחד, הם לא עוברים אותה, עד שגמרו למלא את תאוותם.“ אין לו בעצם צורך להגיד את זה, כי רואים הכל בפירוט רב מאוד: איך מורידים לה את החצאית, איך פותחים לה את הרג-ליים, מה עושים לה שם, הכל. וכדי שי-